

ОБЩИНА СОПОТ

Разпределям
за гледане Би
обсъждаме с
всички ПК.
Определям
ПК, окз за водещ
която да изготви
Становище.
17.01.2024г.

Община Сопот
Общинска администрация
Инициатива №. С-376
Дата: 17.01.2024г.

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - СОПОТ
Възлаган №. ДЗ-26
Дата: 17.01.2024г.

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ СОПОТ

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

ОТ СТАНИСЛАВ СТОЕНЧЕВ – КМЕТ НА ОБЩИНА СОПОТ

ОТНОСНО: Приемане на Анализ потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Сопот

ФАКТИЧЕСКО ОСНОВАНИЕ/МОТИВИ: Предложеният Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Сопот е разработен в изпълнение на чл. 196, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), в сила от 01.08.2016 г.

Във връзка с разработването на областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, съгласно чл. 196, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), общински съвет следва да приеме Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Сопот. Анализът се приема по предложение на кмета на общината. Потребностите описани в него са обвързани с основните приоритети, осигуряващи подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на децата и учениците и за пълноценното им участие в общността на детските градини и училищата, както и извън тях.

В изложената информация за състоянието на предучилищното и училищното образование на територията на община Сопот и взаимодействието между ключовите фактори в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие се идентифицират и обобщават нуждите, проблемите и напредъка при организацията и сътрудничеството на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища.

ФИНАНСОВА ЧАСТ: Дейностите, включени в Анализа на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от Община Сопот, предполага гарантиране на необходимите финансови средства от държавата във връзка с прилагането на Наредбата за приобщаващо образование. Финансирането на дадена дейност е от бюджета на съответната институция, в която е предвидено за изпълнение.

ПРАВНО ОСНОВАНИЕ: чл.21, ал.1, т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), чл.196, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,**

Във връзка с гореизложеното, предлагам Общински съвет Сопот да вземе следното:

Проект

РЕШЕНИЕ:

1. Приема Анализ потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Сопот, съгласно Приложение №1.
2. Възлага на Кмета на община Сопот или упълномощено от него лице да представи Анализа по т. 1 от Решението в Областна администрация – Пловдив, за да послужи за разработването на областната Стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Приложение:

1. /Приложение №1/ - Анализ потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Сопот.

ВНОСИТЕЛ

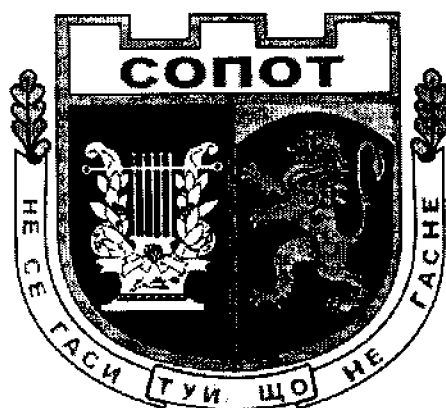
СТАНИСЛАВ СТОЕВ
Кмет на община Сопот

Сгласувал:
Мехмед Тухчиев
Секретар на община Сопот

Съгласувал:
Калина Чилингирова
Зам. кмет на община Сопот

Изготвил:
Иванка Вирицапкова
н-к отдел „ХСД“

АНАЛИЗ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА СОПОТ

I. Въведение

1. Законово основание за разработване на анализа

Анализът на потребностите от подкрепа за личностното развитие на децата и учениците в Община Сопот е разработен в съответствие с изискванията на Закона за предучилищно и училищно образование /ЗПУО/, влязъл в сила на 01.08.2016 г., във връзка с чл. 196, ал. 1, съгласно който Областния управител организира разработването на областната стратегия за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици, въз основа на анализ на потребностите от подкрепа на всяка община на територията на областта.

Законът за предучилищно и училищно образование внася нов принцип в българското образование като регламентира приобщаващото образование, като неизменна част от правото на образование и въвежда осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, която се разделя на обща и допълнителна. Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развитието на потенциала на всяко дете и ученик. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици: със специфични образователни потребности; в риск; с изявени дарби; с хронични заболявания, след извършване на оценка на потребностите.

Подкрепата за личностно развитие се предоставя на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование и включва осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и за включването и участието им в общността на детската градина и училището. Подкрепата за личностното развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик.

Подкрепата за личностно развитие на деца и ученици се предоставя от институциите за предучилищно и училищно образование съвместно с държавните и местни органи и доставчици на социални услуги.

Настоящият анализ спомага да се установят реалните потребности от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, и подобрява качеството на образователния процес.

Законът за предучилищно и училищно образование определя образованието като национален приоритет, чието реализиране се гарантира при спазване на следните принципи:

- единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;
- ориентираност към мотивация и интереса на детето/ученика, към способността му да прилага усвоените компетентности на практика и към възрастовите и социалните промени в живота му;
- равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация в процеса на предучилищното и училищното образование;
- запазване и развитие на българската образователна традиция;
- хуманизъм и толерантност;
- съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език и традиции;
- иновативност и ефективност в педагогическите практики въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите;
- прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование;
- автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;
- ангажираност на държавата и общините, юридическите лица с нестопанска цел, работодатели, родители и всички други заинтересовани страни с проблемите на образованието чрез диалог между тях.

1. Цел и обхват на анализа

Основната цел на анализа е да очертае някои приоритетни потребности при определяне нуждите за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, които

институциите в системата на предучилищното и училищно образование трябва да осигуряват чрез разработване и прилагане на цялостни политики за:

- изграждане на позитивен организационен климат, който да създава условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование;

- утвърждаване на позитивна дисциплина, която се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

При работата с учениците институциите в системата на предучилищното и училищното образование основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Гарантират на достъп на всяко дете и ученик до качествено образование и подкрепа за личностно развитие в подходяща физическа, психологическа и социална среда и създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Съобразявайки се с многобройните предизвикателства и динамични процеси в обществото, общинската администрация отделя сериозно внимание на образователното дело в общината, защото осъзнава неговото важно значение за бъдещето.

2. Участници в разработването на анализа

В съответствие с разпоредбите на чл. 174, ал.1 от закона за предучилищното и училищното образование, осигуряването на подкрепа за личностно развитие на деца и ученици от образователните институции трябва да се осъществява съвместно държавните, местните структури и доставчици на социални услуги.

В процеса на събиране на информацията за изготвяне на анализа се включиха всички заинтересовани страни с местно разположение:

- общинска администрация;
- училища;
- детски градини;
- Център за личностно развитие – Център за работа с деца
- Център за обществена подкрепа;
- Дневен център за деца с увреждания;
- Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“, Карлово
- Местна комисия за борба с обществените прояви на малолетни и непълнолетни.

II. Състояние и предизвикателства на общинската мрежа от детски градини и училища

1. Демографски облик и тенденции

Община Сопот е разположена в южното подножие на Стара планина, в северозападната част на Пловдивска област. Нейната територия възлиза на 56,3 км² или 0,9 % от площта на Пловдивска област. Община Сопот има обща граница с Община Карлово от изток, запад и юг. На север тя граничи с Община Троян, която е част от Ловешка област. В селищната мрежа на Община Сопот попадат град Сопот и село Анево, които заемат около 5,5 % от територията на общината.

Град Сопот отстоява на 155 км от столицата София, на 65 км от културната столица на България гр. Пловдив, на 420 км от морската столица ни столица гр. Варна.

Община Сопот е една от малките по територия и население общини в България. Тя е създадена на 05.09.2003 г. чрез отделянето на гр. Сопот и с. Анево от община Карлово.

Таблица № 1- Данни за демографското развитие в община Сопот за последните 5 години от информационната система на НСИ:

Данни/информация за демографското развитие в община Сопот за последните 5 години от НСИ:		2022	2021	2020	2019	2018
Общ брой на населението	<i>брой</i>	8258	8921	9098	9178	9201
Раждаемост	<i>брой</i>	88	60	82	77	76
Смъртност	<i>брой</i>	130	197	171	149	129
Естествен прираст	<i>брой +/-</i>	-42	-137	-89	-72	-53
Заселени	<i>брой</i>	163	184	209	238	203
Изселени	<i>брой</i>	205	224	200	194	194
Механичен прираст	<i>брой +/-</i>	-42	-40	9	44	9
Гъстота на населението	<i>Бр. души на кв. км.</i>	147,5	159,3	162,5	163,1	164,3

Брой градско население	брой	7935	8108	8177	8197	8237
Брой селско население	брой	986	990	1001	1004	1008

Данните взети от НСИ за демографското развитие в община Сопот през посочените 5 години показват ясно очертана тенденция за намаление на населението. Видно е, че естествения прираст, както и механичния прираст са отрицателни.

Двете селища, общинския център – гр. Сопот и с. Анево нямат различия в динамиката на населението.

2. Обхват на децата и учениците, подлежащи на задължително обучение в предучилищното и училищното образование

Обхващането на децата и учениците в задължителна училищна възраст (до 16 години) се проконтролира в предучилищното и училищно обучение в детските градини и училища, като целта е да не остане необхванато дете и ученик.

Подготвителни групи за задължително обучение на деца в 5 и 6 годишна възраст, а от тази учебна година и 4 годишна възраст няма в началното училище, но има във всяка детска градина на територията на община Сопот. Общинска администрация Сопот ежегодно до 31 януари изготвя списъци на децата, подлежащи на задължително образование и ги предоставя на детските градини и училища. Освен това общинска администрация има разработена процедура за административно наказание на родителите на децата, подлежащи на задължително предучилищно или училищно образование, които не осигуряват присъствието им в детска градина и училище, съгласно нормативните разпоредби на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование. Процедурата е комплексно въздействие за обхващане на децата и ученици в задължителна форма на обучение, с цел превантивна мярка за отпадане от системата на образованието и повишаване качеството на образование.

Грижата за обхващане и задържане на децата и учениците в учебните заведения е обща и се реализира с координираност между образователните учреждения, общинска администрация, Дирекция „Социална подпомагане“ и местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. При необходимост се търси подкрепа и съдействие от Регионално управление на образованието - Пловдив.

Посещаемостта в училище е проблем най-вече за ученици от социално слаби семейства, чийто майчин език е различен от българския. С промяната в нормативната уредба (чл. 17, ал.6, т.1 от Правилника за прилагане на Закона за семейните помощи за деца), съгласно която редовно се подават сведения към Дирекция „Социално подпомагане“ за 5 и повече от 5 неизвинени отсъствия в рамките на 1 месец и се налагат наказания „лишаване от детски добавки за срок от 1 година“, се наблюдава положителен ефект – намаляване на неизвинените отсъствия от училище.

Наблюдава се тенденция немалка част от родителите търсейки поминък извън общината да оставят децата си при роднини. От това произлиза слабия контрол, липсата

на мотивираност за учене и лоша дисциплина. Често такива ученици, поради провинения попадат в обхвата на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Трайна остава тенденцията цели семейства да мигрират в други европейски страни, най-често поради икономически причини. Заминалите с родителите в чужбина деца и ученици отпадат от образователната система на страната, но не може категорично да се твърди, че не посещават училище в страната, в която пребивават. Момчетата от ромските семейства прекратяват обучението си, поради ранните бракове и майчинство.

Във връзка с Постановление №100 на Министерски съвет от 08.06.2018 година за създаване и функциониране на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст в община Сопот е създаден Екип, който работи изключително добре. Необхванати деца и ученици в общината почти няма. Изключение правят децата, които са с тежки физически и умствени проблеми, притежаващи ЕР на ТЕЛК 100% вид и степен на увреждане с право на чужда помощ, както и децата родени и живеещи в други държави.

Анализирайки причините за отпадане на деца и ученици от училище и деца и ученици в риск от социално изключване, същите могат да бъдат групирани, както следва:

- Икономически – безработни родители, ниски доходи на семействата, миграция в друга държава за по-платена работа, без децата, което води до липса на контрол;
- Социални – ранни бракове и майчинство, родителска незаинтересованост, липса на контрол от страна на семейството, неправилно степенуване на приоритетите в семейството и/или дефицит на родителски капацитет, лоши битови условия; отрицателно въздействие от страна на средата;
- Личностни - липса на мотивация за учене; негативно отношение към училището; образованието и реализацията на детето за някои родители не са приоритет; трудности в общуването с учители и съученици.

3. Приобщаващо образование, обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в учебните заведения, в община Сопот

3.1. Приобщаващо образование

В изпълнение на разпоредбата на чл. 7 от Наредбата за приобщаващото образование за организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в детската градина и училището в началото на всяка учебна година със заповед на директора се определя координатор. Координаторът осигурява съгласуваност на екипите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и дейностите с педагогическите специалисти и с родителите във връзка с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците.

Общата подкрепа за личностно развитие се предоставя на всички деца и ученици в съответствие с чл. 178 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания и с изяви дарби в съответствие с чл.187 и чл.188 от Закона за предучилищното и училищното образование, въз основа на оценката на индивидуалните потребности.

Оценката на индивидуалните потребности са извършени от специалисти в съответствие с разпоредбата на Наредбата за приобщаващото образование. В случаите, когато детската градина или училището не може да осигури специалисти ресурсното подпомагане на децата и учениците със специални образователни потребности, в законово определения срок, по искане на директора, дейностите за ресурсно подпомагане се осигуряват от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование /РЦПППО/ - гр. Пловдив.

Общата цел на приобщаващото образование е предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в образователни институции на територията на община Сопот чрез осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им, в съответствие с техните потребности. Приобщаващото образование е ориентирано към създаване на условия за личностно развитие на децата и учениците и при нововъзникнали и продължителни кризисни обстоятелства – извънредно положение и епидемична обстановка:

- Осигуряване на условия за интелектуално, емоционално, социално, духовно нравствено и физическо развитие на всяко дете и ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите;
- Ранно откриване на заложбите и способностите на всяко дете и ученик и насърчаване на развитието и изявата им;
- Изграждане на позитивен организационен климат и на подходяща психологическа среда в образователните институции и в центъра за подкрепа за личностна развитие чрез превенция на тормоза и насилието, преодоляване на проблемното поведение, възпитаване на добри поведенчески и мотивационни модели, формиране на социални и комуникативни умения;
- Осигуряване на квалифицирани, мотивирани, ангажирани и ефективни педагогически специалисти;
- Развитие на училищната общност чрез взаимодействие и обратна връзка между деца/ученици/родители – учители/педагогически специалисти; между училищната общност и местната общност; между училищната общност, местната общност, неправителствени организации, социални партньори и бизнеса;
- Междуинституционално сътрудничество в процеса на осигуряване и осъществяване на обща и допълнителна подкрепа за децата и учениците, особено в условията на непредвидени и продължителни епидемични ситуации.

3.2. Обща и допълнителна подкрепа

Съгласно чл. 176 от Закона за предучилищно и училищно образование подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици в съответствие с индивидуалните им потребности и цели да осигури за децата и учениците подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им.

Изхождайки от философията на приобщаващото образование и разграничаването на видовете подкрепа за личностно развитие на обща и допълнителна, Закона за предучилищно и училищно образование предвижда те да се осигуряват там където е детето – детската градина, училището или центъра за личностно развитие и по здравословни причини – в домашни или болнични условия.

За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в детските градини и училища работят психолог, педагогически съветник, логопед, социален работник и ресурсни учители. Там където няма назначени такива специалистите се ползват специалистите на социалните услуги на територията на община Сопот.

3.2.1. Обща подкрепа за личностно развитие на деца и ученици

Общата подкрепа за личностно развитие, която се осигурява от детските градини и училищата включва:

1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. Допълнително обучение по учебни предмети при условията на този закон;
3. Допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
4. Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните часове;
5. Консултации по учебни предмети;
6. Кариерно ориентиране на учениците;
7. Занимания по интереси;
8. Библиотечно-информационно обслужване;
9. Грижа за здравето;
10. Осигуряване на общежитие;
11. Поощряване с морални и материални награди;
12. Дейности по превенция на населението и преодоляване на проблемното поведение;
13. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
14. Логопедична работа.

Общата подкрепа за личностно развитие на потребностите се базира на анализа на информацията и наблюдението по отношение на обучението и развитието на всяко дете и ученик за:

- Знания, умения, отношения;
- Силни страни и индивидуални нагласи по отношение на ученето;
- Наличие на възможни рискови фактори;
- Данни от диагностика за училищна готовност;
- Входно ниво по учебни предмети, ученическо портфолио и други.

Това дава възможност да се обхване всяко дете и ученик и да бъдат подкрепени в ученето, участието и разгръщането на личния потенциал.

- **Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти**

Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти се осъществява във всички образователни институции на територията на община Сопот чрез дейностите, регламентирани в чл.16 от Наредбата за приобщаващото образование. Екипната работа е от изключително значение за осъществяване на комплексната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в институциите от системата на предучилищното и училищното образование на територията на община Сопот.

Педагогически специалисти, като психолог, специален педагог, логопед и др. в повечето от случаите не са назначени на щат към детската градина или училището, а са наети по проекти или предоставени от друга институция или социална услуга.

Екипната работа между учители и педагогически специалисти включва обсъждане на проблемите и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи деца и ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи. Провеждат се регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между малка група учители и други педагогически специалисти в детската градина, съответно между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището.

- **Допълнително обучение по учебни предмети**

Допълнителното обучение включва допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове. Всички учители от училищата на територията на община Сопот провеждат допълнително обучение по учебни предмети.

- **Допълнителни модули за деца, които не владеят български език**

В случая основен акцент е ранното оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения, както и определяне на необходимост от допълнителни модули за децата, които не владеят български език според индивидуалните потребности на всяко дете.

- **Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните часове**

Допълнителното обучение включва допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове. Всички учители от училищата на територията на община Сопот провеждат допълнително обучение по учебните предмети, по утвърден от директора график.

- **Консултации по учебни предмети**

Всички учители от училищата на територията на община Сопот провеждат консултации по учебните предмети.

- **Карьерно ориентиране на учениците**

Кариерно ориентиране в училищното образование включва взаимно допълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и предоставяне с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда. Кариерно ориентиране се прави в двете средни училища на територията на община Сопот – Ден на отворените врати, Мениджър за един ден и други. Обсъждат се теми във връзка с кариерното ориентиране се в часа на класа и в занимания по интереси. Целенасочено се работи за развитие на професионалното образование на територията на община Сопот чрез инициативи за кариерно ориентиране към специалностите, които предлага местния бизнес.

- **Библиотечно-информационно обслужване**

Библиотечно-информационно обслужване (чл. 182 от Закона за предучилищното и училищното образование) се осигурява чрез училищните библиотеки и гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация. Всички училища на територията на община Сопот имат библиотеки и изградени компютърни зали в ПГ „Ген. Владимир Заимов“ залите са 4.

- **Грижа за здравето**

Осигурява се чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот (чл.183 от Закона за предучилищното и училищното образование).

Зравето на децата и учениците се наблюдава от 5 медицински сестри, работещи в здравните кабинети в детските градини и училищата. Разкрити са 6 здравни кабинета в детски градини и училища, които са ремонтирани, разполагат с необходимото медицинско оборудване и медикаменти в спешния шкаф. В детска градина „Роза“ отново няма медицинска сестра.

- **Осигуряване на общежитие**

В община Сопот обща подкрепа за личностно развитие предоставяне на общежитие се предоставя само в ПГ „Ген. Владимир Заимов“.

- **Поощряване с морални и материални награди**

Децата и учениците се поощряват с морални и с материални награди за всички постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование. Поощряването е от Началника на Регионално управление на образованието – Пловдив, от Община Сопот, от Директора на

съответната образователна институция и други. Община Сопот всяка година по повод 24 май, излъчва ученик и учител на годината, които получават морална и материална награда. Община Сопот осигурява и парични награди за даровити деца, като по наредбата за даровитите деца, така и от местни приходи.

- **Дейности по превенция на населението и преодоляване на проблемното поведение**

Детските градини и училищата осъществяват дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на обща воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес. Във всички образователни институции на територията на община Сопот се осъществяват такива дейности. Имат разработени планове и стратегии в тези насоки. Училищните ръководства са в тясно сътрудничество с Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни при община Сопот. Местната комисия реализира дейности по превенция на насилието, тютюнопушенето и преодоляване на проблемното поведение сред учениците. Обществените възпитатели съдействат за реализиране на превантивната дейност на комисията и изпълнението на налаганите възпитателни мерки по Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

- **Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения**

При работата с учениците, институциите в системата на предучилищното и училищното образование основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование (чл.174, ал. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование).

- **Логопедична работа**

В образователните институции на територията на община Сопот само в СУ „Иван Вазов“ има пълен Екип за личностно развитие, съставен от двама специални педагози, един психолог и един логопед. В това училище се предлага обща подкрепа за личностно развитие – логопед, в останалите образователни институции ползват логопед в избрана от тях социална услуга с направление издадено от Отдел „Закрила на детето“, при Дирекция „Социално подпомагане“, Карлово.

3.2.2. Допълнителна подкрепа за личностно развитие

Допълнителната подкрепа за личностно развитие по чл. 187 от Закона за предучилищно и училищно образование е насочена към четири групи деца и ученици, както следва: със специални образователни потребности, в риск, с изяви дарби, с хронични заболявания.

Дейностите към допълнителната подкрепа включват:

- Работа с дете и ученик по конкретен случай;
- Психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- Осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- Предоставяне на обучение по специални учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
- Ресурсно подпомагане;
- Работа с дете и ученик по конкретен случай.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие в община Сопот се осъществява от педагозите в детските градини и училищата и специалистите в Социалните услуги на територията на община Сопот, при необходимост и специалисти от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование /РЦППО/ - гр. Пловдив.

4. Общо състояние на образователната структура в община Сопот

Образователната структура в община Сопот обхваща 3 детски градини, 3 училища – начално, средно и професионална гимназия, както и Център за личностна развитие.

4.1. Детски градини

- 3.1.1. Детска градина „РОЗА”
- 3.1.2. Детска градина „Слънчево детство”
- 3.1.3. Детска градина „ Приказен свят”.

4.1.1. Детска градина „Роза“

Адрес:4330 гр.Сопот ул. „Стефан Странджата” №22
Телефон за връзка: 0885 345151
Email: 1601376@edu.mon.bg

Сграден фонд:

<i>Обща площ</i>	13 750 кв.м.
<i>Застроена площ</i>	750 кв.м.

Незастроена площ	13 000 кв.м.
Брой на сградите	2
Етажност	Два етажа

Детска градина „Роза“ е открита през 1948 г. и функционира с 4 групи. Помещава се в две масивни сгради – основна, в която са ситуирани три групи и в сградата на детски ясли, 2 етаж - една група. Наличната материално-техническа база е в добро състояние и добре поддържана. Направени са основни ремонти на санитарните възли и на покривите на двете сгради. Прозорците са с ПВЦ дограма, четирикамерна с двоен стъклопакет, топлоизолацията по стените е 8 см. Направа на топлоизолация вътрешна с минерална вата и гипсокартон. Помещенията в сградите са с ламиниран паркет на пода. Монтирани са алуминиеви радиатори. Има пелетна котелна инсталация.

В занималните, спалните помещения, кътовете за игра е извършено преобоядисване. Подменени са щорите на всички прозорци. Обзавеждането в детското заведение е изцяло подновена, включително и детските легла.

Външна архитектура:

Дворът на ДГ “Роза” е обширен и оборудван със съоръжения за престой на децата на открито – пързалки, лютки, катерушки, пейки, обособени в четири площадки. През месец август 2021 година е открито ново комбинирано, детско съоръжение за игра за по-големите деца, а през следващата година още, което подходящо за деца на възраст 3-4 години. В източната част на двора преобладават тревните площи, създаващи предпоставка и възможности за организиране и провеждане на колективни спортове. Липсва достъп за придвижване с помощно техническо средство.

Вътрешна архитектура:

Детска градина “Роза”- не разполага с физкултурен салон. По групите се съхраняват и използват уредите и пособията по физическа култура - кегли, конуси, футболни топки, стойки за провиране, въженца, рингове, тояжки, обръчи, баскетболни топки и др.

Дидактичната база е добра и се съхранява, както по групите, така и в обособения методичен кабинет. Дидактичната база включва - табла, пластмасови и дървени конструктори, литература, картини и др. за нуждите на възпитателно-образователния процес.

Помещенията в сградите са обособени, както следва:

- 4 занимални и спални;
- 3 санитарни възли за децата;
- 1 методичен кабинет;
- 1 учителска стая;
- 1 кабинет на директора;
- 1 медицински кабинет;
- 1 кабинет на касиер-домакин;
- 1 кухненски блок;
- 1 санитарен възел за кухненските работници;
- 1 котелно помещение, с обособен към него склад за пелети.

Детската градина разполага с:

- 2 настолни компютъра;
- 10 преносими компютри;
- 5 принтера;
- 2 озвучителни системи.

Безопасност:

- Осигурена Сигнално охранителна техника /СОТ/ на сградата;
- Видеонаблюдение;
- Домофонна система;
- Параметна ограда на външно стълбище към сградата;
- Физическа охрана – липсва.

Отопление:

- Локално парно – пелети;
- 15 климатика.

Обща подкрепа

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развиване на потенциала на всички деца в детската градина и гарантира участието и изявата им в образователния процес, и в дейността на детската градина. Общата подкрепа за личностно развитие е осигурена на всяко дете от екипната работа между учители и други педагогически специалисти. Обособен е кабинет за обща и допълнителна подкрепа. Специалист-логопед от Дневен център за деца с увреждания извършва логопедична терапия два пъти седмично с 10 деца от детската градина. Материалната среда в детските групи е

богата и разнообразна, организирана по интереси и стимулираща развитието на децата. В ежедневието децата разполагат с кътове за игра и обучение, които предизвикват интереса им и пораждават желание за игра, общуване и познание.

Допълнителна подкрепа:

В детската градина няма деца с специални образователни потребности които да се нуждаят от допълнителна подкрепа. На изявиците се деца се предоставят морални награди – грамоти.

Изводи и препоръки:

<u>Силни страни</u>	<u>Слаби страни</u>
Добър сграден фонд	Намаляване броя на децата на територията на община Сопот
Добра материално техническа база	Увеличаване броя на децата, чийто майчин език не е българския
Добър микроклимат за развитие на децата	Липса на логопед, психолог и ресурсен учител
Добри педагогически специалисти	Слабо участие в проекти по европейски програми и програми на Министерство на образованието и науката
Наличие на Център за обществена подкрепа и Комплекс за социални услуги с добри специалисти, които оказват навременна и професионална помощ на всички нуждаещи се деца и ученици в община Сопот	Слабо участие на родителите и общността в живота на детската градина
Добра организация на работния процес в епидемиологична обстановка	Липса на разяснителни кампании, чрез които да се даде яснота за начина, по който протича процеса на приобщаване

Преодоляване на слабите страни:

- Завишаване дейността по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- Кандидатстване по проекти за работа с децата, чийто майчин език не е българския;

- Кандидатстване по проект за приобщаващото образование, за екип от специалисти оказващи подкрепа на деца със специални образователни потребности;
- Кандидатстване по проекти, подходящи за детската градина;
- Организиране на повече мероприятия с участието на родители и общността;
- Повишаване на квалификацията на неправопособните учители;
- Организиране на кампании за информиране на семействата на деца с увреждания за правата, задължения и възможностите за ранно включване на децата в образователната система;
- Провеждане на разяснителни кампании, чрез които да се даде яснота за начина, по който протича процеса на приобщаване в основата на кампаниите да стои идеята, че всяко дете със специални нужди има реалните възможности да води един пълноценен и сравнително независим живот, стига да бъде подкрепено своевременно и да му бъде предоставена тази възможност.

4.1.2. Детска градина „Приказен свят“

Адрес: гр.Сопот, ул. „Баба Неделя " № 27

Телефон за връзка: 0885345145;

E-mail: info-1600556@edu.mon.bg

Сграден фонд:

Обща площ	10210 кв.м.
Застроена площ	960 кв.м.
Незастроена площ	9250 кв.м.
Брой на сградите	1
Етажност	2

Детска градина „Приказен свят“ е открита през 1981 г. и функционира с 5 групи, от които една яслена и четири целодневни. Те се помещават в специално построена за целта сграда. Помещенията на детските групи са пригодени за пълноценни и здравословни условия за игри, обучение, почивка. Наличната материално-техническа база е в добро състояние и добре поддържана. Направени са основни ремонти на санитарните възли и на покривите на двете сгради. Прозорците са с ПВЦ дограма, четирикамерна с двоен стъклопакет. Направа на топлоизолация вътрешна с минерална вата и гипсокартон. Подмяна на подова настилка в групите. Монтирани са алуминиеви радиатори. Има пелетна

котелна инсталация. В занималните, спалните помещения, кътовете за игра е извършено преобоядисване. Обзавеждането в детското заведение е частично подновено.

Външна архитектура:

Дворът на Детска градина “Приказен свят” е оборудван със съоръжения за занимания на открито – пързалки, люлки, катерушки, пейки, сенници обособени в шест площадки.

Монтирано е съвременно комбинирано детско съоръжение за игра на открито.

Тревните площи се поддържат периодично.

Има добре поддържани декоративни дървета и цветни лехи.

Липсва достъп за придвижване с помощно технично средство.

Вътрешна архитектура:

Детска градина “Приказен свят” разполага с физкултурен салон, в който се съхраняват и използват уредите, и пособията по физическа култура - кегли, конуси, футболни топки, стойки за провиране, въженца, рингове, тояжки, обръчи, баскетболни топки, пейки, подвижни стълби и др.. Физкултурният салон се използва и като зала за празници и тържества. Дидактичната база е добра и се съхранява, както по групите, така и в обособения методичен кабинет. Дидактичната база включва - табла, пластмасови и дървени конструктори, литература, картини и др. за нуждите на възпитателно-образователния процес.

- 5 занимални и спални за детските групи
- 5 гардеробни помещения за всяка детска група
- 5 санитарни възли за всяка детска група
- 1 методичен кабинет
- 1 учителска стая
- 1 кабинет на директора
- 1 медицински кабинет
- 1 кабинет на касиер-домакин
- 1 Санитарен възел за персонала на първи етаж
- 1 кухненски блок
- 1 санитарен възел за кухненските работници
- 1 блок перално, със сушилня и гладачно
- 1 котелно помещение, с обособен към него склад за пелети
- Физкултурен салон
- Ресурсен кабинет
- Кабинет по безопасност на движението
- Площадка по безопасност на движението със светофари и пътна маркировка във вътрешния двор на детската градина.

Детската градина разполага с:

- 1 настолен компютър;

- 7 преносими компютри;
- 1 мултимедиен проектор;
- 2 принтера;
- 1 озвучителна система.

Безопасност:

- Осигурена Сигнално охранителна техника /COT/ на сградата;
- Видеонаблюдение – 7 камери;
- Домофонна система;
- Физическа охрана – липсва.

Отопление:

- Локално парно – пелети;
- Климатици – 12 броя;
- Стенни печки – 3 броя.

Обща подкрепа:

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развиване на потенциала на всички деца в детската градина и гарантира участието и изявата им в образователния процес, и в дейността на детската градина. Общата подкрепа за личностно развитие е осигурена на всяко дете от екипната работа между учители и други педагогически специалисти. Материалната среда в детските групи е богата и разнообразна, организирана по интереси и стимулираща развитието на децата. В ежедневието децата разполагат с кътове за игра и обучение, които предизвикват интереса им и пораждаят желание за игра, общуване и познание. В детска градина „Приказен свят“ се осъществява качествено взаимодействие и ефективна работа между учители, родители и помощно - обслужващ персонал. В детската градина има създаден екип от специалисти, в който по проект за приобщаващо образование са назначени ресурсен учител, логопед и психолог.

Допълнителна подкрепа:

След идентифицирана потребност, посредством наблюдения и анализи на учителите по групи, на децата се предоставят допълнителни консултации по отделни образователни направления, които се провеждат под формата на индивидуална работа извън основните форми на педагогическо взаимодействие.

В детската градина има две деца с специални образователни потребности, на които екипа от специалисти предоставя допълнителна подкрепа. Специалист-психолог от Дневен център за деца с увреждания работи по два конкретни случая. На изявилите се деца се предоставят морални награди – грамоти.

Изводи и препоръки:

<u>Силни страни</u>	<u>Слаби страни</u>
Добър сграден фонд	Намаляване броя на децата на територията на община Сопот
Добра материално техническа база	Увеличаване броя на децата, чийто майчин език не е българския
Добър микроклимат за развитие на децата	Слабо участие на родителите и общността в живота на детската градина
Квалифицирани педагогически специалисти	Липса на информираност на семействата на деца със специални образователни потребности за правата, задължения и възможностите за ранно включване на децата в образователната система
Наличие на Център за обществена подкрепа и Дневен център за деца с увреждания с добри специалисти, които оказват навременна и професионална помощ на всички нуждаещи се деца и ученици в община Сопот	Липса на разяснителни кампании, чрез които да се даде яснота за начина, по който протича процеса на приобщаване
Добра организация на работния процес в епидемиологична обстановка	
Наличие на екип от специалисти за работа с деца със специални образователни потребности	
Много добро участие в проекти по европейски програми и програми на Министерство на образованието и науката	

Преодоляване на слабите страни:

- Завишаване дейността по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- Кандидатстване по проекти за работа с децата, чийто майчин език не е българския;

- Организиране на повече мероприятия с участието на родители и общественост;
- Организиране на кампании за информиране на семействата на деца с увреждания за правата, задължения и възможностите за ранно включване на децата в образователната система;
- Провеждане на разяснителни кампании, чрез които да се даде яснота за начина, по който протича процеса на приобщаване в основата на кампаниите да стои идеята, че всяко дете със специални нужди има реалните възможности да води един пълноценен и сравнително независим живот, стига да бъде подкрепено своевременно и да му бъде предоставена тази възможност.

4.1.3. Детска градина „Слънчево детство“

Адрес: Сопот, ул. „Ганчо Попниколов“ № 19

Телефон за връзка: 0885345131;

E-mail: info-1601377@edu.mon.bg

Сграден фонд:

Обща площ	3640 кв.м.
Застроена площ	799 кв.м
Незастроена площ	2841 кв.м.
Брой на сградите	2
Етажност	2

Детска градина „Слънчево детство“ е открита през 1967 г. и функционира с 4 групи. Те се помещават в специално построена за целта сграда. Помещенията на детските групи са пригодени за пълноценни и здравословни условия за игри, обучение, почивка. Наличната материално-техническа база е в добро състояние и добре поддържана. Цялостно саниране на сградата - подменена е дограмата, подова настилка в групите, монтирани са алуминиеви радиатори. Има пелетна котелна инсталация. В занималните, спалните помещения, кътовете за игра са извършени козметични ремонти. Обзавеждането в детското заведение е частично подновено.

Външна архитектура:

Дворът на ДГ “Слънчево детство” е обширен и оборудван със съоръжения за престой на децата на открито – пързалки, люлки, катерушки, пейки, обособени в четири площадки. През 2021 и 2022 година са монтирани нови комбинирани, детски съоръжения за игра в

две от игровите площадки. На двора има добре поддържани тревните площи, създаващи предпоставка и възможности за организиране и провеждане на колективни спортове. Липсва достъп за придвижване с помощно техническо средство. Има добро пространство за отдих и игра. Базата има стабилна и висока ограда.

Вътрешна архитектура:

- 4 занимални и спални помещения;
- 4 санитарни възли;
- 4 офиса за приемане и сервиране на храната;
- 1 кабинет на директора;
- 1 кабинет на касиер – домакина;
- 1 медицински кабинет;
- 1 учителска стая ;
- 1 методичен кабинет;
- 1 кухненски блок;
- 1 санитарен възел за кухненските работници;
- 1 котелно помещение, с обособен към него склад за пелети.

В двора на детската градина има второстепенна сграда, която разполага с:

- 1 занималня;
- 1 санитарен възел;
- 1 офиса за приемане и сервиране на храната;
- 1 занималня, пригодена за физкултурен салон.

Помещението на този етап не се ползва, поради намалелия брой децата.

Детската градина разполага с:

- 2 настолни компютри;
- 6 преносими компютри;
- 1 интерактивна дъска с мултимедия, по проект на Министерство на образованието и науката;
- 3 принтера;
- 1 озвучителна система;
- 5 електронни дневници.

Безопасност:

- Осигурена Сигнално охранителна техника /COT/ на сградата;
- Видеонаблюдение;
- Видеодомофонна система;

- Физическа охрана – липсва.

Отопление:

- Локално парно;
- 3 климатика.

Обща подкрепа:

За организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата, със заповед на директора е определен координиращ екип в детската градина. Материалната среда в детските групи е богата и разнообразна, организирана по интереси и стимулираща развитието на децата. Децата разполагат с кътове за игра и обучение, които предизвикват интереса им и поражда желание за игра, общуване и познание. Специалисти от Дневен център за деца с увреждания предоставят психологическа и логопедична помощ на 6 деца от детската градина.

Допълнителна подкрепа:

В детската градина е сформиран Екип за допълнителна подкрепа, който работи с 1 дете със специални образователни потребности.

Изводи и препоръки:

<u>Силни страни</u>	<u>Слаби страни</u>
Добър сграден фонд	Намаляване броя на децата на територията на община Сопот
Добра материално техническа база	Липса на специалисти - логопед, психолог, ресурсен учител
Квалифициран учителски състав	Недостатъчна ангажираност към проблемите на детското заведение сред част от родителите
Наличие на добри взаимоотношения и взаимопомощ между членовете на екипа	Увеличаване броя на децата, чийто майчин език не е българския
Реализирани проекти по европейски програми и програми на Министерство на образованието и науката	Липса на информираност на семействата на деца със специални образователни потребности за правата, задължения и възможностите за ранно включване на децата в образователната система

	Липса на разяснителни кампании, чрез които да се даде яснота за начина, по който протича процеса на приобщаване
--	---

Преодоляване на слабите страни:

- Активизиране дейността по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- Кандидатстване по проекти за работа с децата, чийто майчин език не е българския;
- Организиране на повече мероприятия с участието на родители и общественост;
- Кандидатстване по проект за приобщаващото образование, за екип от специалисти оказващи подкрепа на деца със специални образователни потребности;
- Организиране на кампании за информиране на семействата на деца с увреждания за правата, задължения и възможностите за ранно включване на децата в образователната система;
- Провеждане на разяснителни кампании, чрез които да се даде яснота за начина, по който протича процеса на приобщаване в основата на кампаниите да стои идеята, че всяко дете със специални нужди има реалните възможности да води един пълноценен и сравнително независим живот, стига да бъде подкрепено своевременно и да му бъде предоставена тази възможност.

Трите детски градини намиращи се на територията на община Сопот през учебната 2022/2023 година са били посещавани общо от 310 деца, през учебната 2023/204 година децата отново са 310. Сградния фонд и материалната им база са добри. В трите детски градини работи квалифициран педагогически персонал. Създадена е добра организация на работния процес и добър микроклимат за развитие на децата. Общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата оказвана в детските градини е на добро ниво. От горе посочените данни е видно, че в 3 детски градини има само 3 деца със специални образователни потребности. Те получават необходимата подкрепа и се чувстват добре. Доброто взаимодействие между институциите в община Сопот спомага тяхно обгрижване да е още по-добро.

Трите детски градини активно участват в различни Проекти, като: ПРОЕКТ BG05M2OP001-3.018 „Подкрепа за приобщаващо образование“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014–2020 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове. Процедура по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за оборудване на нов кабинет за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца със СОП и назначени педагогически специалисти: психолог и логопед; НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала в институциите от системата на предучилищното и училищното образование“; ПМС №46/19.03.2020 г. Проект за предоставяне средства за подпомагане на физическото възпитание и спорт на

децата и учащи за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно-туристическа дейност на деца и учащи в институции в системата на предучилищното и училищното образование и във висшите училища; ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ Схема „Училищен плод“; Схема „Училищно мляко“; Схема „Био пчелен мед“. Изпълнител: „Фууд деливъри експрес“ ЕООД; ПРОГРАМА за подпомагане храненето с плод/зеленчук на децата от подготвителните групи в ДГ „Приказен свят“ за 2023 година. Изпълнител: „ДЕРБИ-97-П“ ЕООД; ПРОГРАМА „По-здрави деца“ на „Нестле България“ АД през учебната 2023/2024 година; Прилагане на педагогическа практика „Утринна приказка“ в първа и втора група; в детска градина „Приказен свят“ два пъти в седмицата се провеждат аеробни занимания за всички деца, включително и за децата от яслената група, която спомага за усъвършенстването на двигателните умения и навици в ранна училищна възраст.

4.2. Училища

- 3.2.1. Начално училище „Неделя Петкова“
- 3.2.2. Средно общообразователно училище Иван Вазов
- 3.2.3. Професионална гимназия "Ген. Владимир Заимов"

4.2.1. Начално училище „Неделя Петкова“

Адрес: Булевард „Иван Вазов“ №51
Телефон за връзка: 031348630
Email: info-1601320@edu.com.bg

В начално училище „Неделя Петкова“ се обучават деца от I до IV клас в общообразователни паралелки и паралелки с разширено изучаване на изобразително изкуство, хореография. Училището има изградени традиции в патриотичното възпитание, в изграждането на културно поведение и екологична култура придобити в часовете по избираеми учебни часове и факултативни учебни часове: екология, краезнание, музика, хореография и др. Развитието на целодневна организация на учебния процес е в полза, както на ученици, така и на родители, и гарантира опазване живота и здравето на децата, като осигурява възможност за пълноценна подготовка на учебния материал и ефективно използване на извънучилищното време. През 2022/2023 учебна година в начално училище „Неделя Петкова“ са се обучавали 276 ученика, от тях със специални образователни потребности са били 13 ученика, през 2023/2024 учебна година обучаваните ученици са 278, от тях 12 със специални образователни потребности. Училището работи по Национална програма „Без свободен час“; Национална програма „Заедно в изкуствата и спорта“; ПМС №46/19.03.2020 г. „Проект за предоставяне средства за подпомагане на физическото възпитание и спорт на децата и учащи за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно-туристическа дейност на деца и учащи в институции в системата на предучилищното и училищното образование и във висшите училища;

Национална програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала в институциите от системата на предучилищното и училищното образование”.

Сграден фонд:

<i>Обща площ</i>	3971 кв.м.
<i>Застроена площ</i>	690 кв.м.
<i>Незастроена площ</i>	3281 кв.м.
<i>Брой на сградите</i>	1
<i>Етажност</i>	2 етажа

Външна архитектура:

Училището разполага с просторен двор, предназначен за физическо възпитание и спорт. Дворът се нуждае от реставрация. През 2019 Начално училище „Неделя Петкова“ участва в проект Чиста околна среда. От проекта е изградена екокласна стая в училищния двор. Извършено саниране по ОП „Регионално развитие” - 2014 година. Изградена достъпна архитектурна среда.

Вътрешна архитектура:

- 14 класни стаи
- Учителска стая
- 1 компютърна зала с терминали
- 1 медицински кабинет
- Санитарни възли на всеки етаж
- 1 санитарен възел за деца с увреждания – етаж 1
- 2 игротеки
- Стая за ресурсно подпомагане
- Кабинет на директор;
- Канцелария на гл. счетоводител;
- Канцелария на завеждащ административна служба;
- Кабинет по изобразително изкуство;
- Училищен стол.

Училището разполага с:

- 6 настолни компютри;
- 40 преносими компютри;
- 18 мултимедии;
- 6 принтера.

Безопасност:

- Видеонаблюдение – 24ч.(30 видео камери);
- Физическа охрана-1бр. от 08:00 ч.- 17:00 ч.;
- Външна лицензирана охрана.

Отопление:

- Локално парно – пелети;
- Климатизи-6 броя.

Обща подкрепа:

Общата подкрепа отговаря преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето при децата и учениците, както и на нуждата от разпознаване на дарбите на децата. Общата подкрепа включва и всички онези допълнителни дейности, които помагат на децата и учениците да се развиват и учат. Като форма на обща подкрепа за личностно развитие, след идентифицирана потребност, посредством наблюдения и анализи на учители и класни ръководители, на ученици се предоставят: допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове; консултации по учебни предмети; ; занимания по интереси – 86 ученици са обхванати в различните форми на извънкласни занимания. Специалист-логопед от Дневен център за деца с увреждания работи по един конкретен случай.

Допълнителна подкрепа:

За оказване на допълнителна подкрепа на деца със специални образователни потребности, деца в риск и изявени дарби в училище „Неделя Петкова“ е създаден екип от психолог и ресурсен учител. Екипа работи със 13 деца , на които се предоставя дългосрочна подкрепа за личностно развитие (със срок до завършване на образователната степен).

След извършване на оценка на потребностите на учениците Екипа предлага работа с ученик по конкретен случай, психо – социална рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания. Осигурява достъпна архитектурна среда и ресурсно подпомагане на ученици със специални образователни потребности.

Изводи и препоръки:

<u>Силни страни</u>	<u>Слаби страни</u>
Добър сграден фонд	Намаляване на броя на учениците на територията на община Сопот

Добра материално техническа база	Увеличаване на броя на учениците, чийто майчин език не е българският
Квалифициран учителски състав	Ниска мотивация за учене
Добър микроклимат за развитие на децата и учениците	Не достатъчно ефективно сътрудничество с партньори дарители от региона
Наличие на съвременна техника и компютърен кабинет	Недостатъчна ангажираност към проблемите на училището сред част от родителите
Сътрудничество с други институции в района	Недостатъчна подкрепа на учениците от страна на родителите
Наличие на достъпна среда	

Преодоляване на слабите страни:

- Завишаване дейността по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- Кандидатстване по проекти за работа с децата, чийто майчин език не е българския;
- Организиране на повече мероприятия с участието на родители и общественост;
- Кандидатстване по проект за приобщаващото образование, за екип от специалисти оказващи подкрепа на деца със специални образователни потребности;
- Иновативни техники на преподаване на учебния материал;
- Съвместна работа с общинското ръководство и с партньори и дарители за осигуряване на средства за обновяване на училищната собственост;
- Организиране на повече мероприятия с участието на родители и общественост;
- Привличане и използване ресурса на родителите за обогатяване на възможностите за въздействие, социализация и развитие – включването им в екипи, извънкласни форми и групи.

4.2.2. Средно училище “Иван Вазов“

Адрес: ул. „Ганчо Попниколов“ № 34;
Телефон за връзка: 03134 7724; GSM 0885345166;
e-mail info-1601303@edu.mon.bg;
www.sousopot.net

Най – старото училище в община Сопот е средно училище “Иван Вазов”- наследник на Новобългарското училище. Училището достойно защитава традициите на просветното дело в града. В средно училище „ Иван Вазов“ се обучават ученици от I до XII клас. През 2022/2023 учебна година в средно училище „Иван Вазов“ са се обучавали 322 ученика, от тях със специални образователни потребности са били 22 ученика, през 2023/2024 учебна година обучаваните ученици са 316, от тях 23 със специални образователни потребности.

Постигнат е висок % на обхванати ученици подлежащи на задължително обучение до 16 годишна възраст. Училищните кабинети са модерно оборудвани и обзаведени. Училището предлага разнообразни форми задължителни учебни часове и избираеми учебни часове, с които разнообразяват обучението, повишават патриотичната и обща култура. Средно училище „Иван Вазов“ е средишно училище. За пътуващите ученици до седми клас е организирано целодневно обучение и обяд. На запад и юг от община Сопот в редица села, принадлежащи към община Карлово (Иганово, Столетово, Слатина, Богдан, Каравелово, Дъбене и Войнягово) липсват училища. Като средишно, средно училище „Иван Вазов“ е предпочитано училище от много подрастващи и семействата им, живеещи в упоменатите населени места.

Средно училище „Иван Вазов“ е активно по отношение на кандидатстването и участието в различни проекти, които предоставя възможност за активно участие на учениците в различни занимания според техните интереси. Имат участие в ПРОЕКТ BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“; ПРОЕКТ BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден“; ПРОЕКТ BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“; ПРОЕКТ BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до образование в условията на криза“; ПРОЕКТ BG05M2OP001-2.010-0001 „Квалификация за професионално развитие на педагогическите специалисти“; НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ: „Културните институции като образователна среда“; „библиотеката като образователна среда“; „Съвременна среда за качествено образование по хуманитарни науки и спорт“; „Без свободен час“; „Занимания по интереси“; „Заедно в спорта и изкуствата“; „Заедно за всяко дете“; „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала в институциите от системата на предучилищното и училищното образование“; ПМС №46/19.03.2020 г. „Проект за предоставяне средства за подпомагане на физическото възпитание и спорт на децата в ДГ; ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ Схема „Училищен плод“, „Училищно мляко“, „Био пчелен мед“.

Етапи в образованието:

<ul style="list-style-type: none"> • Начален етап – от I до IV клас В първи клас са обхванати децата, подлежащи на задължително обучение
<ul style="list-style-type: none"> • Прогимназиален етап – от V до VII клас В пети клас продължават обучението си завършилите начален етап в училището и от други училища в региона
<ul style="list-style-type: none"> • I гимназиален етап – от VIII до X
<ul style="list-style-type: none"> • II Гимназиален етап – от XI до XII

Сграден фонд:

<i>Обща площ</i>	45570 кв.м.
<i>Застроена площ</i>	1708 кв.м.
<i>Разгъната застроена площ</i>	5484 кв.м.
<i>Незастроена площ</i>	3476 кв.м.
<i>Брой сгради</i>	1
<i>Етажност</i>	Сградата се състои от три етажа

Външна архитектура:

Училището разполага с голям двор, който е предназначен за физическа активност и почивка. На двора се намира мрежа за волейбол на открито, баскетболни кошове и футболно игрище.

Сградата на училището е в добро състояние. Извършени са козметични ремонти – подмяна на дограма, боядисване, частичен ремонт на покрива.

Вътрешна архитектура:

- 26 класни стаи;
- 4 компютърни кабинета;
- 2 кабинета за ресурсни учители;
- 1 кабинет за психолог и логопед;
- 4 игротеки;
- 1 кабинет готварство;
- 1 медицински кабинет;
- библиотека;
- санитарни възли на всеки етаж.

Училището разполага с:

- 28 настолни компютъра;
- 89 преносими компютъра;
- 29 мултимедии;
- 12 принтера;
- 1 озвучителна система.

Безопасност:

- Видеонаблюдение – постоянно видео наблюдение; 70 видеокамери;
- Физическа охрана – Двама служители.

Спортни съоръжения:

- 1 физкултурен салон;
- 1 стационарна тенис маса.

Отопление:

- Локално парно – дизелово гориво за отопление;
- Климатизи – 5 броя.

Обща подкрепа:

Средно училище „Иван Вазов“, гр. Сопот осигурява на възпитаниците си подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всеки ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всеки ученик. В средно училище „Иван Вазов“ се обучават общо 313 ученици, които са разпределени от начален до II – ри гимназиален етап. В училището са създадени два ресурсни кабинета и кабинет, в който оказват подкрепа психолог и логопед. Педагогическите специалисти гарантират участие и изява на всички ученици в училището, организират дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения, занимания по интереси, участие в проекти, програми, форуми и в други изяви.

Допълнителна подкрепа:

Допълнителната подкрепа цели да осигури допълнителен и различен ресурс за учениците, които не могат да отговорят на изискванията на учебната програма - начин за достойно учене, научаване и участие в естествената им социална среда, съобразно техните оптимални възможности. Основна функция на допълнителната подкрепа е да отговори на различните индивидуални потребности за обучение, които изискват включване на разнообразни ресурси във и извън училището. Те се реализират на базата на оценените образователни потребности за всеки ученик с нужда от допълнителна подкрепа за личностно развитие, която в средно училище „Иван Вазов“ се оказва от двама ресурсни учителя, психолог и логопед на 23 ученика със специални образователни потребности, от които 19 в дневна форма на обучение и 4 на индивидуална форма на обучение. 5 ученика със специални образователни потребности посещават Дневен център за деца с увреждания.

Изводи и препоръки:

<u>Силни страни</u>	<u>Слаби страни</u>
Добър сграден фонд	Намаляване на броя на учениците на територията на община Сопот
Добра материално техническа база	Увеличаване на броя на учениците, чийто майчин език не е българският
Квалифициран учителски състав	Ниска мотивация за учене
Добър микроклимат за развитие на учениците	Не достатъчно ефективно сътрудничество с партньори дарители от региона
Наличие на съвременна техника и компютърен кабинет	Недостатъчна ангажираност към проблемите на училището сред част от родителите
Сътрудничество с други институции в района	Недостатъчна подкрепа на учениците от страна на родителите
Добра съвместна работа на училището и Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни /МКБППМН/	
Наличие на Център за обществена подкрепа и Комплекс за социални услуги – Дневен център за деца с увреждания и Дневен център за пълнолетни лица с увреждания с добри специалисти, които оказват навременна и професионална помощ на всички нуждаещи се ученици в община Сопот	

Преодоляване на слабите страни

- Завишаване дейността по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- Кандидатстване по проекти за работа с децата, чийто майчин език не е българският;
- Организиране на повече мероприятия с участието на родители и общественост;
- Кандидатстване по проект за приобщаващото образование, за екип от специалисти оказващи подкрепа на деца със специални образователни потребности;
- Иновативни техники на преподаване на учебния материал;
- Съвместна работа с общинското ръководство и с партньори и дарители за осигуряване на средства за обновяване на училищната собственост;

- Организиране на повече мероприятия с участието на родители и общественост;
- Привличане и използване ресурса на родителите за обогатяване на възможностите за въздействие, социализация и развитие – включването им в екипи, извънкласни форми и групи.

4.2.3. Професионална гимназия „Ген. Владимир Заимов”

Адрес: гр.Сопот, ул.”Иван Вазов” №1

Телефон за връзка/факс: /03134/ 83-31, 83-32

e-mail: info-1601363edu.mon.bg

Професионална гимназия „Генерал Владимир Заимов“ е създадена през 1969 г. Вече 55 години тя дава образование и занаят на много млади хора от Сопот и близките населени места. Успешно се изпълнява държавният план-прием. Професионалното образование е подчинено на социално-икономическото развитие на общината. В синхрон с потребностите на пазара на труда и оформените приоритети в общината учениците в гимназията през учебните години се обучават в различни направления. Училището има големи успехи в професионалната сфера. Отличия постигат и в състезания: по „Икономика”, „Най-добър млад програмист”, „Най-добър млад готвач, сервитьор, сладкар и барман” и други.

Професионална гимназия „Ген. Владимир Заимов” кандидатства и реализира успешно редица проекти - ПРОЕКТ № BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“, с който Министерството на образованието и науката ще противодейства на риска от отпадане от образователния процес на деца и ученици в ситуация на обучение от разстояние; ПРОЕКТ № BG05M2OP001 – 2.014 „Подкрепа за дуалната система на обучение”; ПРОЕКТ BG05M2OP001 – 3.018-0001-SO1 „Подкрепа за приобщаващо образование“ към Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“; НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ: „Без свободен час“; „Мотивирани учители“; „Отново заедно“; „Заедно в изкуството и спорта“; „Изграждане на училищна СТЕМ среда“; „Еразъм +“ „Уменията на 21 век и социалото включване опитът на модерна Европа – програма на ЕС - Еразъм + и други.

В професионална гимназия „Генерал Владимир Заимов“ успешно се реализира дуалната форма на обучение. То се осъществява с партньорството на „ВМЗ“ ЕАД - Сопот за професия „Мехатроника“, специалност „Мехатроника“ и за професия „Техник на прецизна техника“, специалност „Измервателна и организационна техника“; „ДЕРБИ – 97П“ гр. Сопот за професия „Хлебар-сладкар“, специалност „Производство на хляб и хлебни изделия“; „ПЕТЪР И ПЕТЪР“ ЕООД, гр. Карлово за професия Хлебар-сладкар“, специалност „Производство на хляб и хлебни изделия“; „ХОУП-07“ ЕООД, гр. Баня за професия „Готвач“, специалност „Производство на културни изделия и напитки“; „АЛМОНД 2018“, гр. Сопот за професия „Готвач“, специалност „Производство на културни изделия и напитки“.

Сграден фонд:

<i>Обща площ</i>	45570 кв.м
<i>Застроена площ</i>	10808 кв.м.
<i>Незастроена площ</i>	34762 кв.м.
<i>Брой на сградите</i>	9 (използват се 5)
<i>Етажност</i>	2, 4 и 5

На територията на гимназията са разположени:

- Учебен корпус 1;
- Общежитие 1;
- Физкултурни салони 2;
- Учебна работилница;
- Учебна кухня;
- Учебен ресторант.

Външна архитектура:

Материалната база и сградния фонд на професионална гимназия „Генерал Владимир Заимов“ са в добро състояние. Учебен корпус 1, физкултурен салон 1, Общежитие 1, Учебна работилница 1, Учебна кухня 1, Учебен ресторант са обновени, санирани и модернизирани по различни програми и проекти. Изградена достъпна архитектурна среда (платформи) до първия етаж на всички сгради.

Вътрешна архитектура:

Помещенията в сградите (Учебен корпус 1, Общежитие 1 - първи етаж) се ползват като учебни и административни кабинети, както следва:

- 27 класни стаи;
- 11 езикови кабинета;
- 12 компютърни зали;
- 1 лаборатория – мехатроника;
- 1 лаборатория-компютърна техника и технологии;
- 1 медицински кабинет;
- Кабинет на психолог;
- Санитарни възли на всеки етаж;
- 1 санитарен възел за деца с увреждания – етаж 1, учебен корпус 1;
- Телевизионно студио;

- STEM център.

Гимназията разполага с:

- 84 настолни компютри;
- 78 преносими компютри;
- 27 телевизора;
- 10 мултимедии;
- 10 принтера;
- 1 озвучителна система.

Спортни съоръжения:

- 2 физкултурен салон;
- 2 футболни игрища;
- 4 баскетболни площадки;
- 4 маси за тенис.

Безопасност:

- Видеонаблюдение – постоянно видеонаблюдение;
- Физическа охрана от 7:00 до 19:00 часа.

Отопление:

- Локално парно – нафта;
- Климатизи – 18 броя.

Обща подкрепа:

Професионална гимназия „Генерал Владимир Заимов“, гр. Сопот осигурява на своите възпитаници подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всеки ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всеки ученик. В гимназията се обучават общо 752 ученика, които са разпределени от I – ви до II – ри гимназиален етап. Педагогическите специалисти гарантират участие и изява на всички ученици в училището, организират дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения, занимания по интереси, участие в проекти, програми, форуми и в други изяви. Учителите осигуряват обща подкрепа под формата на:

- Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- Консултации по учебни предмети;
- Кариерно ориентиране на ученици;

- Занимания по интереси - 296 ученици са обхванати в различните форми на извънкласни занимания
- Достъпно библиотечно обслужване;
- Грижа за здравето;
- Осигуряване на общежитие – 5 ученика.

Допълнителна подкрепа:

В училището е създаден екип от психолог и педагогически съветник, който осигурява допълнителна подкрепа за личностно развитие на 1 ученик със специални образователни потребности. Допълнителната подкрепа е дългосрочна за целия период на обучението. С ученика със специални образователни потребности работи ресурсен учител от „Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование“ град Пловдив. Изградена е достъпна архитектурна среда (платформи) до първия етаж на всички сгради на училището.

Изводи и препоръки:

<u>Силни страни</u>	<u>Слаби страни</u>
Добър сграден фонд	Намаляване на броя на учениците на територията на община Сопот
Добра материално техническа база	Увеличаване на броя на учениците, чийто майчин език не е българският
Квалифициран учителски състав	Ниска мотивация за учене
Добър микроклимат за развитие на учениците	Не достатъчно ефективно сътрудничество с партньори дарители от региона
Наличие на съвременна техника и компютърен кабинет	Недостатъчна ангажираност към проблемите на училището сред част от родителите
Сътрудничество с други институции в района	Недостатъчна подкрепа на учениците от страна на родителите
Добра съвместна работа на училището и Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни /МКБППМН/	
Наличие на Център за обществена подкрепа и Комплекс за социални услуги – Дневен център за деца с увреждания и Дневен център за пълнолетни лица с увреждания с добри специалисти, които оказват навременна и професионална помощ на всички нуждаещи се ученици в община Сопот	

Добра организация на работния процес в епидемиологична обстановка	
---	--

Преодоляване на слабите страни:

- Активиране дейността по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- Кандидатстване по проекти за работа с децата, чийто майчин език не е българския;
- Организиране на повече мероприятия с участието на родители и общественост;
- Кандидатстване по проект за приобщаващото образование, за екип от специалисти оказващи подкрепа на деца със специални образователни потребности;
- Иновативни техники на преподаване на учебния материал;
- Съвместна работа с общинското ръководство и с партньори и дарители за осигуряване на средства за обновяване на училищната собственост;
- Организиране на повече мероприятия с участието на родители и общественост;
- Привличане и използване ресурса на родителите за обогатяване на възможностите за въздействие, социализация и развитие – включването им в екипи, извънкласни форми и групи.

И трите учебни заведения са активни по отношение на кандидатстването и участието в различни проекти, които предоставя възможност за активно участие на децата и учениците в различни занимания според техните интереси.

През последните години няма семейства, които да не осъзнават значението за реализацията на децата им на трудовия пазар. Все повече младежи завършват средно образование, голяма част от тях кандидатстват и завършват ВУЗ.

4.2.4. Център за личностно развитие – Център за работа с деца

Адрес: ул. „Иван Вазов“ № 57
Телефон за връзка: 0885234540
E- mail: info-1601330@edu.mon.bg

На територията на община Сопот преди 18 години е открит Център за подкрепа на личностно развитие - Центърът за работа с деца, който се грижи за организиране на свободното време на учениците, развивайки извънучилищна дейност под формата на обща подкрепа, осигурена в групи по интереси и в добре организирана лятна работа за децата на общината и деца -гости на общината. Обучението в клубовете и школите на Центъра отговаря на потребностите и интересите на децата и младежите от 7 до 19 години, организирани в групи по интереси.

Материална база:

В момента Център за подкрепа за личностното развитие – Център за работа с деца не разполага със собствена база за провеждане на занятията, има само кабинет на директора, който е и учителска стая и място за документацията на Център за работа с деца. Занятията се провеждат в Народно читалище „Иван Вазов – 1871“ и в училищата на общината ни, сключени са споразумения с техните директори.

Организация на учебно възпитателния процес - направления:

1. Научно-познавателно и приложно-техническо:

- графичен дизайн – 1 група
- школа по математика

2. Художествено-творческо:

- Приложно изобразително изкуство – 1 група
- Детска театрална школа – 1 група

3. Спортно-туристическо:

- Колективни спортове:
  - Волейбол- 1 група
  - Мини волейбол – 1 група
  - Хандбал – 1 група
- Индивидуални спортове
  - тенис на маса и бадминтон – 1 група

Обща подкрепа:

Център за подкрепа за личностното развитие – Център за работа с деца предоставя обща подкрепа, като занимания по интереси в следните направления:

- Научно-познавателно и приложно-техническо;
- Художествено-творческо;
- Хуманитарно-обществено;
- Художествено-творческо.

Допълнителна подкрепа:

Център за подкрепа за личностното развитие – Център за работа с деца предоставя допълнителна подкрепа на деца с изяви дарби, при наличие на такива.

Изводи и препоръки:

<u>Силни страни</u>	<u>Слаби страни</u>
Добър микроклимат за развитие на децата и учениците	Липса на собствена материална база.
Квалифициран преподавателски състав Добри треньори	Намаляване на броя на учениците на територията на община Сопот
Сътрудничество с други институции в района – училища, детски градини, Център за обществена подкрепа и Комплекс за социални услуги – Дневен център за деца с увреждания и Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, Народно читалище „Иван Вазов -1871“, Къща музей „Иван Вазов“, Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни /МКБППМН/, Български червен кръст	Не достатъчно ефективно сътрудничество с партньори дарители от региона
	Слабо участие в проекти по европейски програми и програми на Министерство на образованието и науката

Преодоляване на слабите страни:

- Подобряване на материалната база;
- Мотивация и стимулиране на учениците за започване и продължаване на образованието им в училище на територията на община Сопот;
- Подобряване на сътрудничеството с партньори;
- Кандидатстване по проекти, подходящи за Центъра.

5. Други институции на територията на община Сопот, които предоставят възможност за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици

5.1. Център за обществена подкрепа

Адрес : ул. Иван Вазов № 53
Телефон за връзка: 03134/86 18
E- mail: sopot_cop@abv.bg

На територията на община Сопот съществува Център за обществена подкрепа от 25 октомври 2007 година, създаден по Проект. От 1-ви юли 2008 година е общинска дейност с делегиран от държавата бюджет. Центърът за обществена подкрепа в Сопот активно развива своята дейност като подпомага деца и семейства, насочени от социални работници от отдел „Закрила на детето” към Дирекция „Социално подпомагане“ Карлово, Детска педагогическа стая и Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, самозаявили се лица за ползване на конкретна услуга. Център за обществена подкрепа Сопот, извършва дейности по превантивна, диагностична, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици, педагогическа и психологическа подкрепа, прилагане на програми за подкрепа и обучение за семействата, по програми утвърдени за предоставяне на социални услуги. Центъра за обществена подкрепа осъществява на дейности по превенция на: Риск от изоставяне на деца и повишаване на родителски капацитет- информационни срещи в общността, работа на терен; Превенция на агресивно поведение при децата - информационни кампании в училища и детски градини, тренинги; Превенция на риска от отпадане от училище - разговори, беседи с деца и родители, оказване на педагогическа помощ при обучителни проблеми. Осъществено сътрудничество и съвместно осъществяване на дейности с Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, Училища и детски градини на територията на общината, Младежки и детски парламент, Младежки център "Младежки инициативи в Розовата долина" Карлово /неправителствена организация/. Посредничество и застъпничество пред институции за потребители с ограничени възможности в комуникацията и попълването на документи: Дирекция “Бюро по труда”, Дирекция “Социално подпомагане”, Районно полицейско управление Карлово.

Социалните услуги в общността се прилагат, като делегирана от държавата дейност, в обичайната или близка до обичайната домашна среда.

В Центъра за обществена подкрепа Сопот работят специалисти (психолози, социални работници, логопед и педагог), които са полезни за предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за мотивирането на деца и ученици за посещение на детска градина и училище, както и работа с родители за осъзнаване на необходимостта от образование на децата им.

В условията на сложна обстановка и наложени ограничителни мерки, екипът на Център за обществена подкрепа изготвя и предоставя на деца и ученици с обучителни

затруднения, обучителни пакети и занимателни игри, доставяше на карантинирани потребители лекарства и храни от първа необходимост.

Сграден фонд:

Център за обществена подкрепа Сопот е разположен в самостоятелно помещение към сградата на Народно читалище „Иван Вазов - 1871“, на площ 74 кв.м. Архитектурната среда е напълно достъпна, има рампа и помещенията са разположени на един етаж.

Вътрешна архитектура:

Помещенията са разпределени и се ползват, както следва:

- Зала за групова работа с деца;
- Кабинет на логопед, психолог;
- Кабинет за индивидуална работа;
- Два офиса;
- Санитарни възли – 2.

Центъра за обществена подкрепа разполага с:

- 5 настолни компютри;
- 1 преносим компютър;
- 1 мултимедия;
- 1 принтер.

Безопасност:

- Осигурена Сигнално охранителна техника /СОТ/ на сградата – постоянно.

Отопление:

- Климатизи – 3 броя.

Целеви групи на Центъра за обществена подкрепа

Капацитета на услугата е 30 места, но броя на обхванати деца и лица, надхвърля капацитета. Центъра за обществена подкрепа работи по случаи на деца и ученици, както и техните семейства при необходимост от всички образователни институции на територията на община Сопот, както и от територията на община Карлово, Хисаря и Пирдоп.

Обща подкрепа:

Център за обществена подкрепа Сопот, предоставя социални услуги на деца и семейства в риск, под формата на консултации, беседи, наблюдение, с психолог, социални

работници. Като социална услуга потребителите ползват и работа с логопед за коригиране на говорни проблеми на деца в предучилищна и ранна училищна възраст. Педагог работи с деца, които имат проблеми в усвояването на учебния материал, работа по училищни проекти и домашни упражнения. Целевите групи са:

- Деца от 0 до 18 години в риск и техните семейства от общността:
  - жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно и/или унижително отношение в или извън семейството;
  - за които съществува опасност от увреждане на тяхното физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие;
  - с увреждания;
  - в риск от изоставяне и negliжиране от техните родители, особено внимание към семействата със затруднения и осигуряване на добра грижа, при наличие на здравни проблеми, социални и други рискове;
  - необхванати от образователната система, в риск от отпадане или отпаднали от училище;
  - с родители в чужбина и близки роднини, които са поели грижата за тях;
  - с рисково или отклоняващо се поведение и конфликт със закона, извършили противоправна проява;
  - непридружене деца бежанци.
- Деца от 0 до 18 години в риск и техните семейства от общността, към които са насочени дейностите по първична превенция, както и различни информационни кампании;
- Деца и младежи в специализирани институции или услуги от резидентен тип или приемни семейства;
- Младежи, напускащи специализирани институции или услуги от резидентен тип или приемни семейства;
- Бременни жени, родители/настойници, законни представители на дете в риск, за които Отдел „Закрила на детето“, при Дирекция „социално подпомагане“ е преценил, че имат нужда от специфична подкрепа, съдействие или консултиране;
- Кандидати за или вече одобрени приемни семейства;
- Кандидати за или вече одобрени осиновители;
- Лица.

Допълнителна подкрепа:

Екипът на Центъра за обществена подкрепа работи по конкретен случай по превенция на отклоняващото се поведение, агресията, употребата на наркотици и упойващи вещества, като допълнителна подкрепа в дейността на училищата, чрез беседи, дискусии, информационни кампании.

Екипът на Центъра за обществена подкрепа участва в училищния живот на училищата и детските градини на територията на община Сопот, празници, конкурси, чествания.

Насочването на целевите групи за ползване на социални услуги в Центъра за обществена подкрепа става, чрез отдел „Закрила на детето“ към „Дирекция Социално

подпомагане“. От отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“, Карлово през предходната 2023 година са насочени 17 деца, които са с настоящ адрес на територията на община Сопот, 3 от които посещават училище и детска градина в гр. Сопот, семейството от 15 години пребивава в гр. Сопот, но нямат настоящ адрес. 11 от децата са ползвали и ползват услугата с направление, 1 със заповед и 5 с предварителна оценка на потребностите издадени от отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“, Карлово. Услугите, които са ползвали тези деца са: информиране и консултиране – 5, терапия и рехабилитация – 7 и обучение и придобиване на умения – 5, като някои от тях ползват повече от една услуга по чл. 15 от Закона за социалните услуги.

Изводи и препоръки:

<u>Силни страни</u>	<u>Слаби страни</u>
Добър сграден фонд – за предоставяне на социални услуги и за подкрепа на личностното развиване;	Недостатъчно промотиране на предлаганите социални услуги
Квалифициран персонал	Липсата на сътрудничество и осъзната необходимост от някои потребители или техни близки за ползването на услугата
Реални резултати, следствие на ползвани социални услуги	Липса на сътрудничество с гражданското общество и подобряване на обществената информираност и чувствителност, относно целите и принципите на приобщаващото образование
Изградена доверителна връзка с потребители, деца и родители	Предразсъдъци на местната общественост, към децата и учениците със специални образователни потребности
Значимост в обществения живот	Негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо децата и учениците със специални образователни потребности в училищата и детските градини
Сътрудничество с всички институции, работещи с деца, както с община, обществени и културни организации, неправителствени организации	

Преодоляване на слабите страни:

1. Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта и ползата от ползване на социални услуги и подкрепа;
2. Работа с родителите и настойниците, които възпрепятстват децата и учениците от ползването на услугата и оказването на подкрепа;
3. Подобряване на сътрудничество с гражданското общество и подобряване на обществената информираност и чувствителност, относно целите и принципите на приобщаващото образование;
4. Организиране на дейности, насочени към местната общественост, за преодоляване на непознаването и предразсъдъците, за повишаване на информираността и чувствителността към децата и учениците със специални образователни потребности;
5. Провеждане на разяснителни кампании с цел промяна на нагласите в училищата и детските градини - индивидуалните различия между децата да се възприемат като източник на богатство и разнообразие, а не като проблем.

5.2. Дневен център за деца с увреждания

Адрес: гр. Сопот, ул. „Христо Маджаров“ № 27.

Телефон за връзка: 0887357892

E-mail : ksu_sopot@abv.bg

Дневния център за деца с увреждания през 2023 година е посещаван от 34 потребителя, от които 23 са деца от община Сопот.

Основните дейности в дневния център целят ограничаването на социалната изолация, в която се намират хората с увреждания. Процесът на социална интеграция е стъпаловиден и включва реализацията на разнообразни програми, съобразен с конкретните нужди на потребителите. Главният приоритет на обучителната и терапевтичната дейност е постигането на практическа и социална автономност на децата с увреждания.

Целите на социалните услуги са осигуряване помощ и подкрепа, насочена към организиране на бита на децата и лицата със специфични потребности, с оглед запазването им по-дълго време в тяхната обичайна домашна среда, ограничаване на социалната изолация и предотвратяване настаняването в институция.

Потребителите на Центъра се чувстват значими, полезни, целите поставен в индивидуалните им планове се постигат максимално, но често поради заболяването са с нетраен ефект, но въпреки това са удовлетворени и с желание посещават услугата ежедневно. Удовлетворени от ползването на услугата са и семействата на децата. Поддържането на постоянна обратна връзка със семействата е в помощ постигнатите от потребителите резултати да се запазят по-дълго. Ползването на услугата дава възможност за трудова заетост на родителите им и повишаване на доходите в семейството. Подобен

е социалния и психо-емоционалния статус семействата на децата с увреждания, както и необходимото им социално общуване.

Сграден фонд:

Социалната услуга е разположена в една едноетажна сграда заедно с Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, като половината от сградата се ползва от неговите потребители /ползва се обща трапезария, кулинарен кабинет, зала за рехабилитация, административен сектор и санитарни възли, както и административен сектор. Общата квадратура на цялата сграда е 437.70 кв.м. В санитарните помещения има монтирани приспособления за улесняване придвижването на потребителите.

Външна архитектура:

Двора на Дневен център за деца с увреждания е обособен с кътове за отдих, спортна площадка.

Вътрешна архитектура:

Помещенията са разпределени и се използват, както следва:

- логопедичен кабинет;
- зала за рехабилитация;
- кабинет на психолог;
- медицински кабинет;
- кабинет на социален работник;
- кабинет на специален педагог;
- 3 санитарни възли и 1 баня;
- трапезария с разливочно помещение;
- зала за арт терапия;
- кулинарен кабинет.

Центъра разполага с:

- телевизор;
- касетофон;
- два настолни компютъра;
- един преносим;
- мултимедия.

Безопасност:

Комплекса за социални услуги, състоящ се от Дневен център за пълнолетни лица с увреждания и Дневен център за деца с увреждания се охранява само ношно време от

19:00 часа до 07:00 часа, през почивните дни 24 часа в денонощието. Охраната е физическа и се осигурява от община Сопот.

Отопление:

Сградата се отоплява с климатици, като общо са 9, а Дневния център за деца с увреждания ползва 4.

Дейности на Центъра за деца с увреждания:

Центъра обслужва деца с физически и ментални увреждания от общините Сопот, Карлово и Хисаря и предлага:

- цялостно обслужване на потребителите през деня, свързано с предоставянето на храна, задоволяване на ежедневните, здравните и рехабилитационни потребности;
- специализирано оборудване и обзавеждане;
- специализиран транспорт от дома на потребителя до услугата и обратно;
- оптимални условия за корекционно – компенсаторна, възпитателна и интеграционна работа с деца и пълнолетни лица с увреждания;
- организация на свободното време и личните контакти;
- включваща, приемаща и стимулираща развитието среда;
- насърчаване и подкрепа на социалното, емоционалното, образователното и културно развитие;
- подкрепа на лицата с увреждания и техните семейства;
- постоянна и качествена грижа за всяко лице.

Основните цели и принципи за работа на Центъра за деца с увреждания:

- Гарантиране на равноправното положение на хората с увреждания;
- Преодоляване на социалната изолация чрез различни мероприятия, целящи социално включване в общността;
- Придобиване на нови знания, умения и навици за по-добро справяне с нуждите на ежедневието;
- Оказване на подкрепа на лицата с увреждания и техните семейства;
- Осигуряване на постоянна и качествена грижа за всеки потребител.

Основните дейности в дневната грижа целят ограничаването на социалната изолация, в която се намират хората с увреждания. Процесът на социална интеграция е стъпаловиден и включва реализацията на разнообразни програми, съобразен е с конкретните нужди на потребителите.

Главният приоритет на обучителната и терапевтичната дейност е постигането на практическа и социална автономност на децата с увреждания.

Социални услуги, които предлага Дневния център за деца с увреждания:

• Информирание и консултиране

Семействата имат нужда от подпомагане в обгрижването и развитието на децата им чрез:

- консултации, съдействие пред различни институции;
- даване на насоки за възможни и ефективни терапии и лечение;
- даване на насоки за други подходящи социални услуги; обучение на родителите и близките като ко- терапевти и в продължаваща работа в семейна среда;
- индивидуални психологични и социални консултации за справяне с проблеми, възникващи при възпитанието на детето, при семейни конфликти и трудности при справяне с ежедневните задължения, свързани с детето/лицето с нарушение;
- изграждане на адекватно отношение към детето или лицето в семейството спрямо неговото нарушение, както и приемане на нарушението и възможностите и рисковете пред увреденото дете/лице;
- консултиране относно същността на възникнала рискова или стресова ситуация за семействата и снемане на напрежението от създалата се ситуация. Разясняване на текущата ситуация и подпомагане справянето чрез предлагане на алтернативни решения;
- групова работа, обучения и тренинги, насочени към родители/лица, които полагат грижи за детето с оглед подобряване на грижата и създаване на сигурна и стимулираща среда за развитието му.

• Застъпничество и посредничество

Социалната услуга дневна грижа подпомага и образователния процес на децата чрез осигуряване посещения на детски градини и училища, както и адаптацията на децата в тях. Застъпничеството е важен компонент за успешното включване на децата с увреждания в обществото, както и за повишаване на информираността за техните проблеми и техните възможности. Изключително важно е информирането и консултирането на децата с нарушения и техните близки за правата им, свързани с упражняването на труд, здравното осигуряване, социалното подпомагане, техническите помощни средства, процедурата за получаване на пенсия за намалена работоспособност (след медицинска експертиза) и др. Нужно е и съдействие за попълването на различни документи и при необходимост представляване пред социалната служба.

Дейностите по самозастъпничество и посредничество включват и работа с обществеността; работа с местни институции и професионални групи, имащи отношение към грижата и закрилата на децата или пълнолетните лица с физически и ментални нарушения - лекари, социални работници, медицински сестри, учители и др., както и приучаването на самите лица да се справят сами в житейски ситуации за реализиране на техните права. В процеса на работа е от изключително значение прилагането на семейно-ориентиран подход и стимулиране развиването на самостоятелна семейна политика на местно ниво като част от застъпническата дейност, както и участие на самите лица с нарушения в разработването на политик, които лично ги касаят.

• **Терапия и рехабилитация**

Цели изграждане на възможно най – висока степен на самостоятелност при децата и лицата с нарушения чрез широк спектър от дейности и специалисти според индивидуалните потребности на потребителя;

Чрез психомоторни занятия се стимулира на общуването и вербалното изразяване, в индивидуални или групови занимания, използвайки звукови и музикални елементи;

Изготвянето на личен психотерапевтичен план създава необходимите условия за социална интеграция на лицето.

- чрез функционална и занимателна трудотерапия децата и лицата с нарушения придобиват различни хигиенни и трудови умения: поддържане на лична хигиена, хигиена на мястото на живеене, хигиена на работното място; умения за готварство; умения за битов труд; умения за поддържане на личните интереси и общуване чрез хоби или арттерапия /четене и писане, изобразителна дейност, конструктивна дейност/;

- чрез различни двигателни упражнения да се постигне формиране на правилен строеж и укрепване на мускулатурата, развитие на рефлексите и равновесие, развитие на пъргавина, ориентация и гъвкавост. Двигателната терапия спомага за подобряване и стабилизиране на двигателния апарат и за по-висока степен на самообслужване. Развива и подобрява фината моторика;

- дейностите по говорна и зрителна терапия възстановяват и подобряват засегнатите функции;

- социалната рехабилитация води до създаване на умения за водене на самостоятелен начин на живот чрез рехабилитация на говора, зрението и слуха, двигателна рехабилитация, предоставяне на социални услуги и други дейности;

- дейностите по психотерапия мобилизират индивидуалния психосоматичен потенциал и оказват психологическа подкрепа на възрастните с увреждания и на техните семейства и близки за преодоляване на психологическите проблеми и за адаптиране към състоянието на хронично заболяване и/или увреждане на тяхното дете.

Терапията и рехабилитацията се провеждат, както и при дневна грижа, така и при интегрирани на деца в детски градини, училища, без откъсване от личния им житейски стандарт, дават възможност за повишаване на тяхната самостоятелност и успеваемост.

В центъра разполага с четири занимални, два логопедични кабинета, зала за рехабилитация, зала за релаксация, кулинарен кабинет, медицински кабинет, два кабинета за психотерапия, оранжерии и овощна градина, трапезария, което дава възможност за ефективна групова и индивидуална терапия и рехабилитация на потребителите.

В центъра потребителите получават грижи от: възпитатели, трудотерапевти, рехабилитатор, логопеди, социални работници, специален педагог, медицинска сестра, шофьор, касиер – домакин, санитарии.

- **Обучение и придобиване на умения**

Обучението и придобиването на умения е много важен раздел от програмите за работа с деца с увреждания. Изграждането на умения за самостоятелен живот са най – важните за тях, които трябва да усвоят. Работата със специалисти позволява въз основа на способностите и на най – належащите нужди да се прецени какви са приоритетите на всяко конкретно дете/лице. Основните цели ту к са свързани с придобиване на умения за живот; умения за самостоятелно придвижва на обществени места, развитие на подходящо виждане и умения за трудова заетост; приучаване на грижа за здравето и безопасност в и извън дома.

- **Дневна грижа**

Дневната грижа дава възможност за цялостно обслужване на потребителите през деня; оптимални условия за корекционно – компенсаторна, възпитателна и интеграционна работа с деца и пълнолетни лица с увреждания; осигуряване на включваща, приемаща и стимулираща развитието среда; организация на свободното време и личните контакти; подкрепа на лицата с увреждания и техните семейства; постоянна и качествена грижа за всяко дете/лице.

Оптималната работа, за която дава възможност дневната грижа чрез широк набор от специалисти и дейности дава по – голяма възможност на развитие на засегнатите деца/лица.

Освен това дава възможност за осигуряване на трудова заетост на родителите и възможност за повишаване доходите на семействата; подобряване на социалния и психо – емоционалния статус на семействата с деца и роднини с физически и ментални нарушения; осигуряване на сигурна и защитена среда за децата и пълнолетните лица с увреждания, както необходимото им социално общуване.

Социалната услуга дневна грижа е услуга, предоставяна в семейна или в близка до семейната среда. Това дава възможност за намаляване риска от изоставяне на деца с нарушения.

Състояние на материалната база:

Социалните услуги са разположени в една едноетажна сграда с Дневен център за деца с увреждания и Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, като половината от сградата се ползва от едните потребители, а другата от другите потребители /ползва се обща трапезария, кулинарен кабинет, зала за рехабилитация, административен сектор и санитарни възли, както и административен сектор – кабинет на директор и на касиер - домакин / Общата квадратура на цялата сграда е 437.70 кв.м. Помещенията са оборудвани според предназначението им. В ДЦДУ има една занималня за социални контакти и почивка, която са оборудвани с телевизор, касетофон, два дивана, маси и столове, компютър.

Потребителите на Дневния център за деца с увреждания ползват логопедичен кабинет, зала за рехабилитация, кабинет на психолог, медицински кабинет, кабинет на

социален работник, кабинет на специален педагог, 2 санитарни възли и баня, трапезария с разливочно помещение, зала за арт терапия, кулинарен кабинет. Помещенията са оборудвани според предназначението им. Двора на Дневния център за деца с увреждания е обособен с кътове за отдых, спортна площадка, 3 бр. оранжерии за трудотерапия и ябълкова градина. Сградата се отоплява с ел. енергия – климатици. В санитарните помещения има монтирани приспособления за улесняване придвижването на потребителите.

Достъп да социалните услуги:

От дома на потребителите до сградата на Дневния център и обратно ползвателите се извозват със специализиран 16 – местен автобус. Сградата се намира в близост до центъра на града, до сградата на общинска администрация, болница, поща и други обществени институции. От гр. Сопот до околните населени места има удобен автобусен превоз.

Обща подкрепа:

Потребителите на Дневен център за деца с увреждания използват логопедичен кабинет, зала за рехабилитация, кабинет на психолог, медицински кабинет, кабинет на социален работник, кабинет на педагог.

- Грижа за здравето на децата;
- Занимания по интереси;
- Логопедична работа;
- Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- Екипна работа между педагогически и други специалисти и други,

като целта е лесна адаптация на детето в училищна среда. Работата със семействата и потребителите цели: подкрепа на семействата; адекватност при задоволяване нуждите на детето; мотивация за интегриране на децата в неравностойно положение в учебна среда; гарантиране достъпа на всяко дете до качествено образование; подкрепа за личностно развитие в подходяща физическа, психологическа и социална среда и създаване на възможности за развитието и участието на децата във всички аспекти на живота на общността.

Допълнителна подкрепа:

Дневен център за деца с увреждания оказва допълнителната подкрепа, която цели да осигури допълнителен и различен ресурс, а за децата, които не могат да отговорят на изискванията на учебната програма - начин за достойно учене, научаване и участие в естествената им социална среда, съобразно техните оптимални възможности. Основна функция на допълнителната подкрепа е да отговори на различните индивидуални потребности за обучение, които изискват включване на разнообразни ресурси във и извън детската градина и училището. Те се реализират на базата на оценените образователни

потребности за всяко дете и ученик с нужда от допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Не всяко учебно заведение на територията на община Сопот разполага със собствен психолог, логопед и ресурсен учител, за това при възникнала потребност от ползване на услуги на такъв специалист се обръщат към Дневен център за деца с увреждания, които разполага с такива. Специалистите от социалната услуга оказват обща или допълнителна подкрепа за личностно развитие на всяко дете или ученик, имащи такава необходимост.

Дейности:

В Дневния център за деца с увреждания през 2023 година Дневна грижа, терапия и рехабилитация са получили 16 деца, терапия и рехабилитация, информиране и консултиране, посредничество и застъпничество са получили 18 деца, като 23 от тях са с настоящ адрес в община Сопот.

Потребителите на Центъра се включват в озеленяването на града, поддържат градинката около паметника на Васил Левски в града. Изработват тематични картички, съобразно празника. Участват в празниците организирани от общината и в доброволчески акции чрез Фондация „BE sauc“ и Български червен кръст – гр. Сопот.

Изводи и препоръки:

<u>Силни страни</u>	<u>Слаби страни</u>
Добър сграден фонд – за предоставяне на социални услуги и за подкрепа на личностното развиване	Липсата на сътрудничество и осъзната необходимост от някои потребители или техни близки за ползването на услугата и оказването на подкрепа
Квалифициран персонал	Липса на сътрудничество с гражданското общество и подобряване на обществената информираност и чувствителност, относно целите и принципите на приобщаващото образование
Реални резултати, следствие на ползвани социални услуги и оказаната подкрепа	Предразсъдъци на местната общественост, към децата и учениците със специални образователни потребности
Изградена доверителна връзка персонал, деца и родители	Негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо децата и учениците със специални образователни потребности в училищата и детските градини
Значимост в обществения живот	

Сътрудничество с всички институции, работещи с деца, както с общината, обществени и културни организации и неправителствени организации	
---	--

Преодоляване на слабите страни:

1. Работа с родителите и настойниците, които възпрепятстват децата и учениците от ползването на услугата и оказването на подкрепа;
2. Подобряване на сътрудничество с гражданското общество и подобряване на обществената информираност и чувствителност, относно целите и принципите на приобщаващото образование;
3. Организиране на дейности, насочени към местната общественост, за преодоляване на непознаването и предразсъдъците, за повишаване на информираността и чувствителността към децата и учениците със специални образователни потребности;
4. Провеждане на разяснителни кампании с цел промяна на нагласите в училищата и детските градини - индивидуалните различия между децата да се възприемат като източник на богатство и разнообразие, а не като проблем.

5.3. Отдел „Закрила на детето“

През 2023 година в отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“, Карлово не е постъпил нито един сигнал за насилие над деца. Постъпили са 32 сигнала за деца в риск, от които 4 са за negliжиране или липса на родителски капацитет и при тях е установен риск и е предприета мярка за закрила – децата са изведени от дома и настанени в подходящи институции. При 4 сигнала за деца в риск, живеещи при лоши битови условия е установено посредничество за намиране на квартира. При 12 сигнала децата и семействата са носочени за ползване на подходяща услуга в Център за обществена подкрепа, при останалите 11 сигнала не е установен риск и не са били предприети мерки за закрила. Един сигнал е за дете останало без родители, след като и втория родител почина отде „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“, Карлово бе своевременно сигнализиран, Заповед за незабавно настаняване в семейство на близки не бе издадена, тъй като сестра му била с Пловдивски адрес. Органа по настойничество и попечителство при община Сопот реагира бързо и адекватно, в спешен порядк назначи сестра и за настойник и учреди настойнически съвет.

5.4. Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни

Превенция сред малолетните и непълнолетните е предпоставка за ограничаване и намаляване на общата престъпност с грижа за бъдещето на нацията. Наличието на

устойчеви криминогенни фактори, които действат поотношение на тези възрастови групи налага да се активизират превантивните въздействия на различните институции, работещи с деца, като се използва образованието, културата, изкуството, спортът и всички други средства за развитието на младата личност в градивна посока. От особено значение е извършването на ранна превенция на противообществени прояви, възпитанието в дух на отговорност и развиването на гражданска култура.

В условията на динамични промени и реално съществуваща престъпност сред малолетните и непълнолетните, все по-важна става ролята на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, тъй като тя осъществява междуинституционално партньорство и широк обхват в подкрепа за граденето и развитието на личността. Ръководена от ежегодните усилия за добри резултати в промяна на поведението на детето, Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни осъществява превантивна дейност насочена към всички подрастващи на територията на община Сопот, чрез дейности и мерки за социално включване и обществено възпитателно въздействие.

Усилията на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни са насочени в посока намаляване броя на противообществените прояви и деянията имащи характер на престъпления, извършени от страна на малолетни и непълнолетни лица, по-голяма ефективност на превенцията на рисковото поведение у подрастващите, с акцент върху корекционно-възпитателния аспект на дейността на комисията, както и по-пълноценно въздействие с институциите и организациите, имащи пряко или косвено отношение към дейността на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

През 2023 година към Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни в община Сопот има 4 обществени възпитателя, на 6 малолетни и непълнолетни са поставени възпитателни мерки и е проведено 1 възпитателно дело. Често мярката, която се предвижда е насочване към социална услуга, в която малолетните и непълнолетните получават обща или допълнителна подкрепа.

Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни е провела няколко кампании с превантивна дейност – Ден на розовата фланелка; Не на дрогата, да на спорта; Ден против тютюнопушенето; 1-ви декември – ден срещу СПИН, проведени са срещи-разговори с ученици от горен курс на обучение Не на насилието и други.

Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни се надява да среща по-отговорно родителско поведение относно възпитанието на подрастващите за спазването на Българското законодателство и уважение към институциите.

III. Изводи

1. След влизането в сила на Закона за предучилищното и училищното образование и извършената оптимизация на училищната мрежа, системата за предучилищното и училищното образование в община Сопот е утвърдена от 3 общински детски градини, 2 общински училища, 1 държавно училище и 1 център за личностно развитие.

2. В община Сопот има изградена и добре функционираща системата за предучилищното и училищното образование за обезпечаване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която се осигурява там, където е детето и ученика – в детските градини и училищата и в центъра за личностно развитие.

3. В община Сопот съществуват и условия за осъществяване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие от институциите в системата на образованието, съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчици на социални услуги.

4. Потребността от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици на територията на община Сопот се покрива от дейностите, заложи в социалните услуги действащи в община Сопот.

5. На територията на община Сопот няма общински център за ресурсно подпомагане, при установени потребности от такава подкрепа, грижата за децата и учениците може да бъде предоставена от специалистите в социалните услуги или при необходимост от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Пловдив.

6. В община Сопот са създадени условия за сътрудничество и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

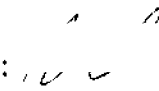
7. Община Сопот и образователните институции прилагат целенасочена политика и междуинституционални механизми за превенция на отпадането на децата и учениците от образователната система.

8. В образователните институции в системата за предучилищното и училищното образование се прилагат планове за квалификация на педагогическите специалисти, но е необходима целенасочена квалификация на учителите за придобиване на компетентности и умения за приобщаващо образование. Броят на педагогическите специалисти /детски и училищни психолози, логопеди, ресурсни учители, специални педагози и други/ е недостатъчен и се осигурява чрез специалистите в социалните услуги на функциониращи на територия на община Сопот.

IV. Заключение

Община Сопот прилага цялостни политики за обезпечаване на дейностите за подкрепа на личностно развитие, чрез дофинансиране и изпълнение на общински образователни, младежки и спортни програми, превенция, здраве и социални дейности. В Община Сопот има изградена добре функционираща система от общински образователни институции, местни и държавни органи и доставчици на социални услуги, обезпечаваша общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която се осъществява в детските градини и в училищата.

Организирането и осигуряването на дейностите за подкрепа на личностното развитие на територията на общината, е динамичен процес, който подлежи на развитие в съответствие с разпоредбите на Закона за предучилищно и училищно образование, с променящите се потребности на местната общност и налага координираност между всички участници в образователния процес и органи на управление на местно и регионално ниво, с цел осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на всяко дете и ученик.

Изготвил:

Иванка Виришапкива

Началник отдел „Хуманитарни и социални дейности“